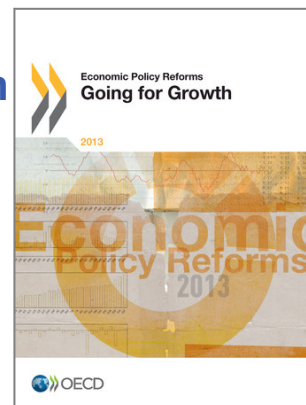

OECD *Multilingual Summaries*
Economic Policy Reforms 2013. Going for Growth
Summary in Slovenian

Read the full book on: 10.1787/growth-2013-en

Reforme gospodarske politike v letu 2013: Prizadevanja za rast

Povzetek v slovenščini

- Analiza »Prizadevanja za rast« temelji na strokovnem znanju in izkušnjah OECD o reformah strukturne politike in gospodarski uspešnosti, ki jih v obliki konkretnih priporočil o prednostnih reformnih področjih za trajno rast posreduje oblikovalcem politike.
- Na podlagi te analize OECD od leta 2005 pripravlja priporočila za reforme za povečanje realnega dohodka in zaposlovanja za vse svoje države članice, od nedavnega pa tudi za države BRIICS. Ta primerjalna analiza daje vladam možnost, da premislijo o reformah politike, ki vplivajo na dolgoročni življenjski standard njihovih državljanov.
- Od vrha v Pittsburghu leta 2009 tudi bogati redni delovni program skupine G20 za močno, trajno in uravnoteženo rast, predvsem s tako imenovanim postopkom medsebojnega ocenjevanja.
- Za vsako državo je ob upoštevanju njene sposobnosti za izboljšanje dolgoročnega materialnega življenjskega standarda z večjo produktivnostjo in zaposlovanjem opredeljenih pet prednostnih nalog politike. Prednostne naloge v širšem smislu zajemajo zakonodajo o izdelkih in trgu dela, izobraževanje in usposabljanje, sistem davkov in socialnih prejemkov, trgovinsko in naložbeno zakonodajo ter inovacijske politike.

V tej izdaji se ocenjuje napredek glede na prejšnja priporočila in opredeljujejo nove prednostne naloge za bližajoče se obdobje. Prav tako se v njej obravnava morebiten vpliv priporočil politike »Prizadevanja za rast«, na cilje javne politike, ki niso povezani z rastjo BDP.

V prvem poglavju je najprej ocenjen napredek držav od leta 2011, ki je bil dosežen pri izpolnjevanju prednostnih nalog politike iz preteklih izdaj »Prizadevanj za rast«, nato pa so v njem na novo obravnavane prednostne reforme za trajno oživitev rasti in povečanje zaposlovanja glede na slabo gospodarsko napoved za bližnjo prihodnost.

V drugem poglavju se preučujejo morebitni neželeni učinki političnih priporočil za krepitev rasti na dva druga vidika blaginje – porazdelitev dohodka in okolje. Poleg tega je v njem obravnavan tudi morebiten vpliv priporočenih reform na notranje (proračun) in zunanje (tekoči račun) neravnotežje. V ta namen so opisani najpomembnejši kanali vpliva in opredeljeni možni politični kompromisi in dopolnjevanje.

Kratek povzetek petih prednostnih nalog politike za vsako državo je podan v podatkih o posameznih državah, ki so na novo razporejeni v tretjem poglavju. Izbor prednostnih nalog politike večinoma temelji na podrobnih kvantitativnih kazalnikih, ki omogočajo primerjavo okolij politike po državah in so predstavljeni v četrtem poglavju.

Ključna sporočila politike

Napredek in prednostne naloge reform politike

- Trenutno države OECD za izpolnitev prednostnih nalog gledano od začetka izvajanja analize Prizadevanja za rast izvajajo največ ukrepov, kar kaže na to, da se vedno bolj zavedajo potrebnosti strukturnih reform, ki bodo ponovno vzpostavile konkurenčnost in zdržnost javnih financ, ki sta potrebni za vrnitev na zdravo pot do rasti v obdobju po krizi.
- Hitrost izvajanja reform je posebno velika v državah euroobmočja, ki prejemajo finančno pomoč ali so deležne neposrednih pritiskov trga (npr. Grčija, Irska, Italija, Portugalska in Španija), vključno s politično občutljivimi področji, kot so delovna zakonodaja in sistemi socialnega varstva. Te države izvajajo tudi pomembne programe javnofinančne konsolidacije. Nasprotno je v drugih državah euroobmočja hitrost izvajanja reform precej zmernejša, zlasti v državah s presežkom tekočega računa in v državah z najvišjim življenjskim standardom (npr. na Norveškem, v Švici in v Združenih državah). Vendar bi hitrejšje izvajanje reform v teh državah pripomoglo k vzpostavitvi ponovnega ravnotežja v euroobmočju in bolj globalno. Pripomoglo bi tudi k verodostojnosti načrtov za javnofinančno konsolidacijo.
- Sorazmerno veliko ukrepov za izpolnitev prednostnih nalog so sprejele srednjeevropske države, v povprečju manj pa države BRIICS, kar delno kaže na blažje krizne pritiske za reforme v teh državah. Kljub temu je bil z zmanjšanjem državnega nadzora podjetij, izboljšanjem preglednosti ureditve trga proizvodov in krepitvijo sistemov osnovnega izobraževanja dosežen napredek.
- Ob primerjavi prednostnih nalog Prizadevanj za rast za leti 2011 in 2013 je mogoče ugotoviti, da je najpomembnejša sprememba izrazito povečanje deleža prednostnih nalog, katerih cilj je povečati zaposlenost v državah OECD, zlasti na področjih politike socialnih prejemkov in aktivnih politik trga dela, kar kaže na vedno večjo osredotočenost na ukvarjanje s posledicami šibkega okrevanja po krizi, in s tem povezane izzive ponovne zagotovitve dela brezposelnim. Večji poudarek na aktivni politiki trga dela in politiki socialnih prejemkov je večinoma skladen z lastnimi zavezami držav za strukturne reforme in temeljnimi prednostnimi nalogami, kot so zapisane v akcijskih načrtih skupine G20.
- Potreba po zmanjšanju brezposelnosti ostaja pereč izziv zlasti v euroobmočju. Priporočila za reformo davčnih sistemov in sistemov socialnih prejemkov, aktivne politike trga dela in zakonodaje za zaščito delovnih mest so zato precej pogosta, čeprav so v ospredju tudi reforme trga proizvodov, nenazadnje v storitvenih sektorjih, v katerih lahko privedejo do precej hitrega povečanja zaposlovanja. V preostalih sorazmerno bogatih državah OECD, zlasti na Japonskem in v Koreji, je večji poudarek na povečevanju produktivnosti dela in reformi zakonodaje za sektor omrežij, davčnih strukturah, omejitvah neposrednih tujih naložb in kmetijskih subvencijah. Reforma davčnih struktur je poleg potrebe po izboljšanju učinkovitosti in enakosti v izobraževalnem in zdravstvenem sektorju tudi prednostna naloga Združenih držav.
- Države z nižjim dohodkom, kot so Mehika, Turčija in države BRIICS, so imele do nedavnega na splošno visoko rast, vendar se njihovi skupni izzivi med drugim nanašajo na kakovostne in vključujoče izobraževalne sisteme, zmožljivost in ureditev infrastruktur ter velike ovire za konkurenco in naložbe, ki jih morajo premagovati domača in tuja podjetja. Tudi neformalno zaposlovanje povzroča gospodarsko in socialno škodo v večini teh držav, zato je cilj številnih priporočil, npr. na področju davčnih sistemov, sistemov socialnih prejemkov in zaščite delovnih mest, zmanjšati število neformalnih zaposlitev.

Morebitni neželeni učinki reform za spodbujanje rasti

- Za številne priporočene spremembe politike za rast je ugotovljeno, da bodisi pomagajo doseči druge cilje, povezane z blaginjo, bodisi nimajo jasnega učinka. Številna priporočila so lahko v nasprotju s cilji prerazporeditve ali okoljskimi cilji, zato se morajo oblikovalci politik zavedati takih kompromisov, da bodo lahko pripravili pakete politik, ki najboljše uresničujejo njihove cilje.
- Premik strukture davčnih virov z neposrednega obdavčevanja k potrošnji ter okoljsko obdavčevanje in obdavčevanje nepremičnin, ki se številnim državam priporočata kot sredstvo za izboljšanje delovnih in naložbenih spodbud, bi bili lahko v nasprotju s cilji enakosti, če ni spremljevalnih ukrepov, ki blažijo ali minimalizirajo škodljive učinke na porazdelitev dohodka.
- Ukrepi na področju zakonodaje o varovanju zaposlitev, institucij, ki se pogajajo za plače, in minimalne plače, ki se priporočajo za izboljšanje možnosti zaposlovanja nizkokvalificiranih delavcev in mladih, lahko razširijo razpon med plačami in tako kratkoročno poslabšajo dohodkovno neenakost. Vendar se ta učinek lahko na dolgi rok, ko se bodo zaposlitvene možnosti takih delavcev, zlasti tistih, ki niso močno vezani na trg dela, izboljšale, delno ali celo popolnoma izravna.
- Reforme, ki spodbujajo gospodarsko dejavnost, bodo na splošno pomenile hujši pritisk za okoljske vire, na primer zaradi večanja izpustov toplogrednih plinov, nastajanja odpadkov ali črpanja vode. Kljub temu bodo nekatera priporočila tudi prispevala k trajnejši rasti BDP v prihodnosti, saj bodo zaradi njih proizvodni stroški okolju škodljivih dejavnosti višji. To zlasti velja za priporočila, da je treba namesto dela bolj obdavčiti izpuste onesnaževal. Tudi reforme, ki spodbujajo večjo konkurenco na trgih blaga in storitev ter ugodno vplivajo na prerazporejanje virov, bodo s povečanjem odzivnosti na cenovne signale podprle učinkovitost tržnih okoljskih instrumentov.
- Strukturne reforme za spodbujanje rasti imajo neposredni kratkoročni učinek na vladne proračune, kadar so za njihovo izvajanje potrebna dodatna javna sredstva ali kadar reforme na začetku povzročijo zmanjšanje izdatkov ali povečanje prihodkov, kar sicer ni tako pogosto. Dolgoročno je učinek strukturnih reform na proračun večinoma odvisen od tega, ali z zaposlovanjem ali produktivnostjo krepijo rast. Reforme v obeh primerih ustvarjajo višje davčne prihodke, uravnoteženost proračuna pa lahko pomembno izboljšajo samo, če privedejo do zaposlovanja.
- Reformni ukrepi za zmanjšanje ovir za zaposlovanje žensk za polni delovni čas in zakonskih ovir za vstop v posamezne sektorje, ki se priporočajo številnim državam z zunanji presežkom, bi oslabili tekoči račun, saj bi zmanjšali varčevanje in spodbudili naložbe. Nasprotno so ukrepi politike, za katere je bolj verjetno, da bi okrepili tekoči račun, reforme, ki povečujejo konkurenčnost izvozno usmerjenih sektorjev s spremembami pri obdavčevanju ali večjo izpostavljenostjo domači konkurenci.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *Economic Policy Reforms 2013. Going for Growth*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/growth-2013-en